

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

***OK15. МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В КОНКУРЕНТНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ***

Освітня програма:	Економіка
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	051 Економіка
Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2024

Робоча програма дисципліни «Моделювання бізнес-процесів в конкурентному середовищі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Розробник: к.е.н., доцент Коваль Л.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та фінансів

Протокол № 1 від «27» 08 2024 року

Завідувач кафедри,
к.е.н., доцент (Ліщук Н.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Економіка»

Гарант освітньої програми,
к.е.н., доц. (Коваль Л.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією економічного факультету

Протокол № 1 від «28» 08 2024 року

Голова НМК (Демидюк С.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язковий компонент освітньої програми	
Модулів –2	<u>Спеціальність</u> 051 Економіка Освітня програма «Економіка»	Рік підготовки: 1	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	2-й
		Лекції	Лекції
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	20год.	10 год.
		Практичні, семінарські	Практичні, семінарські
		20 год.	8 год.
		Лабораторні	Лабораторні
		-	- год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	102 год.
	Вид контролю: екзамен		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

У сучасному конкурентному економічному середовищі актуальності набуває не тільки налагодження бізнес-процесів як одного з напрямків роботи з внутрішнім середовищем, але і приведення їх у відповідність до швидкозмінних вимог зовнішнього середовища.

Сучасні умови ведення бізнесу потребують реалізації великої кількості бізнес-процесів. З метою ухвалення управлінських рішень доцільно проводити якісне моделювання бізнес-процесів для створення інформаційно-аналітичного забезпечення завдань фінансового управління суб'єктів господарювання. Структуроване подання змісту бізнес-процесів, що є можливим із застосуванням сучасних цифрових технологій, дозволяє донести до цільової аудиторії важливі акценти щодо стану досліджуваної предметної галузі в економічній сфері, сформулювати обґрунтовані висновки для прийняття управлінських рішень у економічній сфері. Однією з проблем, яка постає у процесі дослідження предметної галузі в економічній сфері, є вибір правильного підходу до систематизації та структурування бізнес-процесів, які можуть охоплювати комплекс фінансово-економічних завдань і функцій. Помилки в організації реалізації означених бізнес-процесів знижують ефективність діяльності суб'єктів господарювання, адже можуть викликати неправильну інтерпретацію ситуації, яка склалася із економічною системою або явищем, особами, що ухвалюють управлінські рішення.

Мета: розкриття базових теоретико-методологічних положень управління сучасною організацією на основі реалізації процесно-орієнтованого підходу, формування умінь виділення, опису, діагностики та оптимізації бізнес-процесів організації, створення процесних структур управління організацією, вивчення практичного досвіду удосконалення бізнес-процесів..

Завдання:

- осмислення еволюційних процесів розвитку управлінської науки та передумов появи процесно-орієнтованого підходу до управління організаціями;
- розкриття суті та особливостей процесно-орієнтованого підходу до управління організацією, його переваг в умовах значних змін у зовнішньому середовищі;
- вивчення методологічних принципів управління організаціями на основі реалізації процесного підходу, який передбачає виділення бізнес- процесів, їх опис, аналіз, регламентацію та оптимізацію;
- оволодіння методичним інструментарієм діагностики бізнес-процесів підприємства, оцінювання їх ефективності;
- розкриття змісту основних концепцій удосконалення бізнес-процесів організації, вивчення методологічних положень їх реалізації у практичній площині з метою вирішення комплексу завдань адаптивного розвитку;
- оволодіння навиками роботи з програмними продуктами, які дозволяють описувати, моделювати та оптимізувати бізнес-процеси організації, формувати передумови реалізації її конкурентоспроможного потенціалу;
- ознайомлення з досвідом ефективного управління бізнес-

процесами у провідних компаніях світу, вивчення можливостей його адаптації на вітчизняних підприємствах.

Предмет: методологічні принципи та інструментарій управління бізнес-процесами організації.

Курс «Моделювання бізнес-процесів в конкурентному середовищі» є важливою складовою в системі підготовки фахівців управлінського напрямку, який інтегрує у собі комплекс дисциплін управлінського і економічного циклів та поєднує теоретичну підготовку, формування практичних навиків впровадження процесно-орієнтованого підходу в організації, а також розвиток умінь роботи з програмними продуктами, які дозволяють ефективно реалізувати процесні моделі в практичній площині.

Послідовність вивчення програмного матеріалу обумовлена внутрішньою логікою тем дисципліни: на попередніх поняттях ґрунтується вивчення наступних тем. Вивчення навчальної дисципліни «Моделювання бізнес-процесів в конкурентному середовищі» базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні дисциплін «Фінансове забезпечення соціально-економічних систем», «Соціально-економічна безпека», «Управління людськими ресурсами», та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Процесний підхід в управлінні організацією.

Змістовий модуль 2. Методологічні основи бізнес-моделювання підприємства.

Після вивчення дисципліни «Моделювання бізнес-процесів в конкурентному середовищі» студенти повинні володіти інструментальними, міжособистісними, системними та спеціальними компетенціями, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК13. Здатність швидко адаптувати соціально-економічну систему до мінливого середовища в умовах обмеженості ресурсів з дотриманням принципів сталого розвитку

Програмні результати навчання:

ПРН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН17. Планувати та проєктувати розвиток соціально-економічних систем в умовах мінливого середовища та обмеженості ресурсів з дотриманням принципів сталого розвитку.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. Процесний підхід в управлінні організацією

Тема 1. Процесний підхід до управління

Мета, об'єкт, предмет і структура курсу. Розуміння процесного підходу.

Зміст процесного підходу до управління. Сутність поняття «бізнес-процес». Класифікація бізнес-процесів. Функціональна і процесна моделі управління. Застосування процесного підходу у побудові та управлінні організацією. Застосування процесного підходу у створенні доданої споживчої цінності.

Література: основна [3,4,6,7,8,9], допоміжна [11,12,13].

Тема 2. Бізнес-процеси, їх характеристика.

Сутність поняття «бізнес-процес». Головні складові і опис бізнес-процесу. Бізнес-процес і його головні складові. Моделювання бізнес-процесів. Методологія опису бізнес-процесів. Нотація IDEF₀ і рекомендації щодо її застосування.

Література: основна [3,4,6,7,9], допоміжна [11,12,13].

Тема 3. Формування бізнес-моделі підприємства, як інструменту управління.

Сутність поняття бізнес-моделі. Еволюція бізнес-моделей. Класифікація бізнес-моделей підприємства. Методи опису бізнес-процесів. Моделювання бізнес-процесів. Сутність і структура регламенту бізнес-процесів.

Процес перетворення вихідних даних в економічні результати. Підходи до опису бізнес-моделі підприємства. Методологічна платформа бізнес-моделі підприємства. Вимоги до забезпечення документування бізнес-процесів. Структура регламенту виконання бізнес процесу. Використання процесного підходу у розробці моделей управління підприємством: модель СУЯ.

Література: основна [3,4,6,7,8,9], допоміжна [11,12,13].

Тема 4. Сутність реінжинірингу бізнес-процесів.

Цілі і завдання реінжинірингу. Сутність і принципи реінжинірингу бізнес-процесів. Класифікація реінжинірингу бізнес-процесів. Технологія реінжинірингу бізнеспроцесів. Етапи проєкту реінжинірингу бізнес-процесів.

Розроблення бізнес-моделі організації. Організаційне забезпечення реінжинірингу бізнес-процесів. Об'єкти та суб'єкти реінжинірингу. Огляд усіх видів забезпечення реінжинірингу бізнес-процесів. Огляд методики розрахунку собівартості реінжинірингу на підприємстві.

Література: основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].

Змістовий модуль 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 5. Методології моделювання бізнес-процесів та управління якістю бізнес-процесів.

Необхідність удосконалення управління підприємницькою структурою. Підходи до вдосконалення бізнес-процесів Інструменти удосконалення бізнесу. Категорії статистичних методів управління якістю бізнес-процесів. Статистичні методи управління якістю бізнес-процесів загального призначення.

Література: основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].

Тема 6. Ресурсна бізнес- модель підприємства. Інформаційна бізнес-модель підприємства.

Теоретичні основи ресурсного підходу до управління підприємством. Сутність ресурсного підходу до управління підприємством. Сутність, види та структура ресурсів підприємства. Управління підприємством на основі ресурсної бізнес-моделі. Оптимізація розподілу сировинних ресурсів на підприємстві. Пошук оптимального рішення формування запасів ресурсів та їх використання.

Теоретичний базис інформаційної бізнес-моделі підприємства. Основні поняття і елементи інформаційної бізнес-моделі. Інформаційне середовище економічної діяльності підприємств. Інформаційні системи: розвиток, види, характеристика. Формування інформаційної бізнес-моделі підприємства. Способи представлення інформаційної бізнес-моделі підприємства. Методика формування інформаційної бізнес-моделі підприємства.

Література: основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].

Тема 7. Матрична бізнес-модель підприємства.

Теоретичний базис матричної бізнес-моделі. Основні поняття і види матричних моделей в економіці. Матричні інструменти в системі управління підприємством. Економічні матричні моделі в оцінці ефективності діяльності підприємства. Підсистеми формування матричної бізнес-моделі підприємства. Формування матричної бізнес-моделі підприємства у зовнішньому середовищі. Методика формування матричної бізнес-моделі підприємства.

Література: основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].

Тема 8. Компетентнісна бізнес-модель підприємства.

Компетентнісна бізнес-модель підприємства. Сутність і основні елементи об'ємної («3D») бізнес-моделі підприємства. Концепція формування об'ємної моделі управління. Методика побудови «3D-моделі» управління витратами обігу.

Література: основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма/заочна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Процесний підхід в управлінні організацією						
Тема 1. Процесний підхід до управління	16	4/1	2/1	-		10/12
Тема 2. Бізнес-процеси, їх характеристика	16	4/1	2/1	-		10/12
Тема 3. Формування бізнес-моделі підприємства, як інструменту управління	16	2/1	4/1	-		10/13
Тема 4. Сутність реінжинірингу бізнес-процесів	16	2/1	4/1	-		10/13
Змістовий модуль 2. Методологічні основи бізнес-моделювання підприємства						
Тема 5. Методології моделювання бізнес-процесів та управління якістю бізнес-процесів	14	2/2	2/1			10/13
Тема 6. Ресурсна бізнес- модель підприємства. Інформаційна бізнес-модель підприємства	14	2/2	2/1			10/13
Тема 7. Матрична бізнес-модель підприємства	14	2/2	2/1			10/13
Тема 8. Компетентнісна бізнес-модель підприємства	14	2/1	2/1			10/13
Усього годин	120	20/10	20/8	-		80/102

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль 1. Процесний підхід в управлінні організацією	
2	Тема 1. Процесний підхід до управління	2/1
3	Тема 2. Бізнес-процеси, їх характеристика	2/1
4	Тема 3. Формування бізнес-моделі підприємства, як інструменту управління	4/1
5	Тема 4. Сутність реінжинірингу бізнес-процесів	4/1
6	Змістовий модуль 2. Методологічні основи бізнес-моделювання підприємства	
7	Тема 5. Методології моделювання бізнес-процесів та управління якістю бізнес-процесів	2/1
8	Тема 6. Ресурсна бізнес- модель підприємства. Інформаційна бізнес-модель підприємства	2/1
9	Тема 7. Матрична бізнес-модель підприємства	2/1
10	Тема 8. Компетентнісна бізнес-модель підприємства	2/1
14	Усього годин	20/8

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль 1. Процесний підхід в управлінні організацією	
2	Тема 1. Процесний підхід до управління	10/12
3	Тема 2. Бізнес-процеси, їх характеристика	10/12
4	Тема 3. Формування бізнес-моделі підприємства, як інструменту управління	10/13
5	Тема 4. Сутність реінжинірингу бізнес-процесів	10/13
6	Змістовий модуль 2. Методологічні основи бізнес-моделювання підприємства	

7	Тема 5. Методології моделювання бізнес-процесів та управління якістю бізнес-процесів	10/13
8	Тема 6. Ресурсна бізнес- модель підприємства. Інформаційна бізнес-модель підприємства	10/13
9	Тема 7. Матрична бізнес-модель підприємства	10/13
10	Тема 8. Компетентнісна бізнес-модель підприємства	10/13
	Усього годин	80/102

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни. Виконання ІД є важливим етапом у підготовці та складанні іспиту з дисципліни .

Виконання завдань індивідуальної роботи *дає можливість установити:*

- здатність студента до самостійної науково-дослідної і практичної діяльності;
- уміння студента використовувати теоретичні знання і застосовувати їх для вирішення конкретних завдань;
- здатність студента збирати, систематизувати, узагальнювати й аналізувати теоретичні й емпіричні дані;
- уміння студента коротко, логічно й у доступній формі викласти основні положення контрольної роботи, висновки і рекомендації.

Загальні вимоги до студентів при підготовці до індивідуальної роботи передбачають:

- оволодіння теоретичними знаннями щодо планування, організації наукового дослідження та практичними навичками його реалізації.
- формування широкого наукового і загальнокультурного кругозору.
- уміння аналізувати наукову літературу.
- здатність здійснити свій внесок у розробку даної теми.
- уміння коротко, логічно викласти свої думки, хід і результати аналізу наукових джерел.

Виконання, оформлення та захист індивідуальної здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форми контролю	Літ-ра	К-сть балів
1	2	3	4	5
Тема 1. Процесний підхід до управління	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8,9], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
Тема 2. Бізнес-процеси, їх характеристика	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8,9], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
Тема 3. Формування бізнес-моделі підприємства, як інструменту управління	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8,9], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
Тема 4. Сутність реінжинірингу бізнес-процесів	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5

Тема 5. Методології моделювання бізнес-процесів та управління якістю бізнес-процесів	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
Тема 6. Ресурсна бізнес- модель підприємства. Інформаційна бізнес-модель підприємства	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
Тема 7. Матрична бізнес-модель підприємства	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень,.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
Тема 8. Компетентнісна бізнес-модель підприємства	Вивчення змісту лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень.	<i>Література : основна [3,4,6,7,8], допоміжна [11,12,13].</i>	7,5
ВСЬОГО				60

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

- лекції, в тому числі й проблемні з попередньою роздачею лекційних

матеріалів студентам;

- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, робота в малих групах, «мозковий штурм», ситуативний підхід, розв'язування задач, ділова гра, бесіда за «круглим столом», рольова гра, імітація);

- стандартизовані тести та поточне опитування;

- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;

- індивідуальні заняття під керівництвом викладача;

- самостійна робота студентів з літературою у бібліотеці, з Інтернет ресурсами тощо;

- індивідуальне завдання.

9. Методи контролю

При вивченні студентами курсу «Моделювання бізнес-процесів в конкурентному середовищі» застосовуються такі методи оцінювання набутих знань:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;

- складання опорного конспекту теми; побудова структурно-логічної схеми теми, окремого питання;

- письмова контрольна робота;

- індивідуальне завдання;

- підсумковий контроль (іспит).

Усне опитування; персональний контроль; есе; самостійна робота; контрольна робота; залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь	добре

		майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Моделювання бізнес-процесів в конкурентному середовищі» включає:

1. Опорний конспект лекцій (паперовий та електронний варіант).
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Матеріали для підготовки до практичних занять.
4. Матеріали для самостійного вивчення дисципліни.
5. Тестові завдання.

12. Рекомендована література

Основна навчальна література

1. Автоматизація бізнес процесів : навчальний посібник до практичних занять для студ. спеціальності "Автоматизація та комп'ютерноінтегровані технології" / уклад. О. Бунке. – 2-ге вид. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 39 с.

2. Копп А. М. Аналіз та вдосконалення бізнес-процесів організації із застосуванням референтних моделей / А. М. Копп, Д. Л. Орловський // Інформаційні технології: сучасний стан та перспективи : кол. монографія / Г. В.

Альошин [та ін.] ; заг. ред. В. С. Пономаренко. – Харків : ДІСА ПЛЮС, 2018. – 16 с.

3. Коюда В. О. Бізнес-процеси сучасного промислового підприємства / В. О. Коюда, М. І. Пасько // Бізнес Інформ. – 2018. – № 1. – С. 302–311.

4. Моделювання бізнес-процесів та управління ІТ-проектами : навчальний посібник / Є. М. Крижановський, А. Р. Ящолт, С. О. Жуков, О. М. Козачко. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 91 с.

5. Моделювання та реінжиніринг бізнес-процесів : підручник / С. В. Козир, В. В. Слесарев, С. А. Ус та ін. – Дніпро : НТУ "ДП", 2022. – 163 с.

6. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: Навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2014. – 158 с.

7. Орловський Д. Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення : навч. посіб. для студентів, що навчаються за спец. 122 "Комп'ютерні науки та інформаційні технології" : у 2 ч. / Д. Л. Орловський. – Харків : НТУ "ХП", 2018. – Ч. 1 : Моделювання бізнес-процесів: методи та засоби. – 335 с.

8. Пістунов І. М. Моделювання бізнес процесів [Електронне видання] : навчальний посібник / І. М. Пістунов. – Дніпро : НТУ "ДП", 2021. – 130 с.

9. Коваль Л. А. Формування процесного підходу до управління підприємством на основі бізнес-процесів / Ю.Гончаров, М. Ткачук, Л. Коваль - Київ, Наукове видання «РОЗВИТОК МІСТА», випуск 2 (02), 2024,– с.27-38.

Додаткова

10. Данченко О.Б. Практичні аспекти реінжинірингу бізнес-процесів / О.Б. Данченко. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 238 с.

11. Моделювання бізнес-процесів у фінансовій сфері / уклад. С. В. Лелюк [Електронний ресурс]. – Офіційний сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9148>.

12. Ніколайчук О.А. Управління бізнес-процесами в туризмі [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / О.А. Ніколайчук ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського, каф. туризму та країнознавства. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 45 с.

13. Реінжиніринг бізнес-процесів : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Бізнесадміністрування» / О. М. Олійник, С. В. Маркова, О.О. Головань, А. С. Чкан. – Запоріжжя: ЗНУ, 2017. – 72 с.

14. Business process management for dummies. – Access mode : <https://www.ibm.com/downloads/cas/B4R8JWK0>.

15. Business Process Modeling. PowerDesigner® 16.1. – Access mode : https://infocenter.sybase.com/help/topic/com.sybase.infocenter.dc38088.1610/doc/pdf/business_process_modeling.pdf.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт «ЛІГА: ЗАКОН» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: : <http://www.ligazakon.ua>.